31984D0132

A TANÁCS HATÁROZATA
(1984. március 1.)
a fokozottan védett mediterrán területekről szóló jegyzőkönyv elfogadásáról

(84/132/EGK)

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK TANÁCSA,

tekintettel az Európai Gazdasági Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 235. cikkére,

tekintettel a Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Parlament véleményére (1),

mivel az Európai Közösségek környezetvédelmi cselekvési programjai (2) hangsúlyozzák a tenger védelmének és megtisztításának szükségességét, hogy az továbbra is eleget tehessen a fajok megőrzésében és fejlődésében játszott szerepének és fenntarthassa ökológiai rendszerének létfontosságú egyensúlyát;

mivel az Európai Közösségek második környezetvédelmi cselekvési programja kiemeli, hogy sürgető szükség van nemzetközi megoldásokra a part menti területekkel kapcsolatos fejlesztési és környezetbiológiai gazdálkodási problémákra;

mivel az Európai Közösségek harmadik környezetvédelmi cselekvési programja (3), amelynek fő elveit a Tanács és a tagállamok kormányainak képviselői 1983. február 7-én jóváhagyták, különös hangsúlyt helyez a természeti erőforrások védelmére és az azokkal való ésszerű gazdálkodásra irányuló politikára;

mivel a fejlődő országokkal és különösen a Közösség mediterrán térségbeli partnereivel való környezetvédelmi együttműködés az Európai Közösségek második környezetvédelmi cselekvési programjának egyik célja;

mivel a Közösség 77/585/EGK határozatával (4) jóváhagyott, a Földközi-tenger szennyezés elleni védelméről szóló egyezmény felhatalmazza a szerződő feleket az említett egyezmény végrehajtásával kapcsolatos intézkedéseket, eljárásokat és szabványokat elrendelő kiegészítő jegyzőkönyvek elfogadására; mivel e cikk alapján az 1982. április 2-án és 3-án Genfben, a mediterrán országok meghatalmazottainak konferenciáján aláírták a fokozottan védett mediterrán területekről szóló jegyzőkönyvet;

mivel a Közösség 75/585/EGK határozatával elfogadta a Földközi-tenger hajókról és légi járművekről történő kidobással okozott szennyezésének megelőzéséről szóló jegyzőkönyvet, 81/420/EGK (5) határozatával Földközi-tengernek olajjal és más káros anyagokkal történő szennyezése elleni, vészhelyzetekre szóló küzdelemben történő együttműködésre vonatkozó jegyzőkönyvet, és 83/101/EGK (6) határozatával a Földközi-tenger szárazföldi eredetű szennyezés elleni védelméről szóló jegyzőkönyvet;

(1) HL C 322., 1983.11.28., 278. o.
(2) HL C 112., 1973.12.20., 1. o. és HL C 139., 1977.6.13., 1. o.
(3) HL C 46., 1983.2.17., 1. o.
(4) HL L 240., 1977.9.19., 1. o.
(5) HL L 162., 1981.6.19., 4. o.
(6) HL L 67., 1983.3.12., 1. o.

mivel a fokozott védett mediterrán területekről szóló jegyzőkönyv lehetőséget ad az általa védett állat- és növényvilágot érintő kereskedelemmel, behozatallal és kivitellel kapcsolatos intézkedések elfogadására, és következésképpen érinti a közös kereskedelempolitikát és az áruk szabad mozgását a tagállamok között;

mivel az említett jegyzőkönyv egyes rendelkezései érinthetik a Közösség vízi környezetébe bocsátott egyes veszélyes anyagok által okozott szennyezésről szóló, 1976. május 4-i 76/464/EGK tanácsi irányelvet ([1]), a vadon élő madarak védelméről szóló, 1979. április 2-i 79/409/EGK tanácsi irányelvet ([2]), a mészhéjú állatok vizeinek minőségi követelményeiről szóló, 1979. október 30-i 79/923/EGK tanácsi irányelvet ([3]), valamint a bálnákból és egyéb cetfélékből készült termékek behozatalának közös szabályairól szóló, 1981. január 20-i 348/81/EGK tanácsi rendeletet ([4]);

mivel az említett jegyzőkönyv célja a régió közös természeti erőforrásainak védelme, az őshonos fajok sokféleségének megőrzése és egyes természetes élőhelyek védelme több különösen védett terület létrehozásával;

mivel a Földközi-tenger szennyezés elleni védelméről szóló egyezmény és a csatolt jegyzőkönyvek aláíróinak többsége a Közösség Földközi-tengerrel kapcsolatos általános stratégiájának keretein belül különleges kapcsolatot ápol a Közösséggel, különösen az együttműködés tekintetében; mivel a fokozottan védett mediterrán területekről szóló jegyzőkönyv részletes szabályokat állapít meg az ilyen együttműködésre az általa érintett területeken;

mivel a Közösség 1983. március 30-án aláírta az említett jegyzőkönyvet;

mivel a Közösség a hatályban lévő közös szabályokon alapuló, illetve a Tanács által a jövőben elfogadandó jogi aktusokból eredő hatáskörét gyakorolva és a Közösség által az érintett területeken hozott intézkedések (kutatás és információcsere) eredményét hasznosítva részt fog venni az említett jegyzőkönyv végrehajtásában;

mivel szükségesnek látszik, hogy a Közösség jóváhagyja az említett jegyzőkönyvet annak érdekében, hogy a közös piac működése során elérje a Közösség környezetvédelemmel és életminőséggel kapcsolatosan meghatározott egyik célkitűzését; mivel a Szerződés nem biztosítja az e határozat elfogadásához szükséges cselekvési hatáskört, ezért annak 235. cikkéhez kell folyamodni,

A KÖVETKEZŐKÉPPEN HATÁROZOTT:

1. cikk

A fokozottan védett mediterrán területekről szóló jegyzőkönyvet az Európai Gazdasági Közösség nevében a Tanács jóváhagyja.

A jegyzőkönyv szövegét csatolták e határozathoz.

2. cikk

A Tanács elnöke letétbe helyezi az 1. cikkben említett jegyzőkönyv 18. cikkében előírt okmányokat.

Kelt Brüsszelben, 1984. március 1-jén.

a Tanács részéről

az elnök

H. BOUCHARDEAU

([1]) HL L 129., 1973.5.18., 23. o.
([2]) HL L 103., 1979.4.25., 1. o.
([3]) HL L 281., 1979.11.10., 47. o.
([4]) HL L 39., 1981.2.12., 1. o.

JEGYZŐKÖNYV
a fokozottan védett mediterrán területekről

E JEGYZŐKÖNYV SZERZŐDŐ FELEI,

AMELYEK SZERZŐDŐ FELEI az 1976. február 16-án Barcelonában elfogadott, a Földközi-tenger szennyezés elleni védelméről szóló egyezménynek,

ANNAK TUDATÁBAN, hogy a térségben folytatott növekvő emberi tevékenység következtében a Földközi-tenger térsége környezetének egészét veszély fenyegeti,

FIGYELEMMEL a Földközi-tenger térségének különleges vízrajzi és ökológiai jellemzőire,

HANGSÚLYOZVA a Földközi-tenger természeti erőforrásai és természeti területei állapota védelmének és adott esetben javításának, valamint kulturális örökségének fontosságát a térségben, többek között a tengeri területeket és környezetüket magában foglaló fokozottan védett területek létrehozása révén,

AZZAL AZ ÓHAJJAL, hogy egymás között szoros együttműködést hozzanak létre e célkitűzés megvalósítása érdekében,

A KÖVETKEZŐKBEN ÁLLAPODTAK MEG:

1. cikk

(1) E jegyzőkönyv szerződő felei (a továbbiakban: a felek) megtesznek minden megfelelő intézkedést annak érdekében, hogy megóvják azokat a tengeri területeket, amelyek fontosak a régióban a Földközi-tenger térségének természeti erőforrásai és természeti területei, valamint azok kulturális örökségének megőrzése céljából.

(2) E jegyzőkönyv egyetlen rendelkezése sem érinti a tengerjognak az Egyesült Nemzetek Szervezete Közgyűlésének 2750 C (XXV) határozata értelmében összehívott Tengerjogi Konferencia általi kodifikálását és továbbfejlesztését, sem pedig bármely állam jelenlegi vagy jövőbeni igényeit vagy jogi nézeteit a tengerjog, valamint a parti és a lobogó szerinti államok joghatóságának jellegét és terjedelmét illetően.

2. cikk

A fokozottan védett területek (a továbbiakban: védett területek) kijelölése céljából ez a jegyzőkönyv arra a földközi-tengeri térségre vonatkozik, amelyet a Földközi-tenger szennyezés elleni védelméről szóló egyezmény (a továbbiakban: az egyezmény) 1. cikke meghatároz; egyetértve abban, hogy e jegyzőkönyv alkalmazásában ez a felek felségvizeire korlátozódik, és magában foglalhatja az azon alapvonal szárazföldi oldalán elterülő vizeket, amelytől a tengeri felségterület szélességét mérik, és kiterjedhet vízfolyások esetében az édesvíz határáig. Magában foglalhatja azokat a vizes élőhelyeket vagy tengerparti területeket is, amelyeket az egyes felek kijelölnek.

3. cikk

(1) A felek, amennyire lehetséges, védett területeket hoznak létre, és törekednek arra, hogy megtegyék a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy ezeket a területeket megóvják, és adott esetben a lehető legrövidebb időn belül helyreállítsák.

(2) Ezeket a területeket különösen az alábbiak védelme érdekében hozzák létre:

a) – a biológiai és ökológiai értéket képviselő területek,

– a fajok genetikai változatossága, valamint populációik kielégítő szintje, költőhelyeik és élőhelyeik,

– az ökológiai rendszerek legjellemzőbb típusai, valamint az ökológiai folyamatok;

b) a tudományos, esztétikai, történelmi, régészeti, kulturális vagy oktatási szempontból különleges fontosságú területek.

4. cikk

E jegyzőkönyv szerződő felei első ülésük során – szükség esetén az illetékes nemzetközi szervezetekkel együttműködve – közös iránymutatásokat, illetve adott esetben olyan előírásokat vagy kritériumokat dolgoznak ki és fogadnak el, amelyek különösen az alábbiakat szabályozzák:

a) a védett területek kiválasztása;

b) a védett területek létrehozása;

c) a védett területek irányítása;

d) a védett területekre vonatkozó adatszolgáltatás.

5. cikk

A védett terület védelmének megerősítése céljából az e jegyzőkönyv hatálya alá tartozó területeken belül a felek egy vagy több olyan pufferzónát hozhatnak létre, ahol a tevékenységek korlátozása kevésbé szigorú, de összeegyeztethető a védett területre vonatkozó célkitűzésekkel.

6. cikk

(1) Ha valamelyik félnek egy másik fél országhatárával vagy a nemzeti joghatósága alá tartozó terület határával szomszédos területen áll szándékában védett területet létrehozni, a két fél illetékes hatóságai törekednek arra, hogy konzultáljanak egymással azzal a céllal, hogy megegyezésre jussanak a meghozandó intézkedések tekintetében, valamint hogy többek között megvizsgálják annak a lehetőségét, hogy a másik fél ennek megfelelő védett terület hozzon létre, vagy az egyéb megfelelő intézkedéseket elfogadja.

(2) Ha valamelyik félnek egy olyan állam országhatárával vagy a nemzeti joghatósága alá tartozó terület határával szomszédos területen áll szándékában védett területet létrehozni, amely nem szerződő fele e jegyzőkönyvnek, a fél törekszik az adott állam illetékes hatóságaival való együttműködésre azzal a céllal, hogy az (1) bekezdésben említett konzultációt lefolytassa.

(3) Ha két fél, vagy egy fél és egy olyan állam, amely nem szerződő fele e jegyzőkönyvnek, egymással szomszédos védett területeket hoz létre, külön megállapodásban írhatják elő azokat a feltételeket, amelyek keretében az (1) és (2) bekezdésben ismertetett konzultációra vagy együttműködésre sor kerülhet.

(4) Ha egy állam, amely nem szerződő fele e jegyzőkönyvnek, e jegyzőkönyv szerződő felének országhatárával vagy annak nemzeti joghatósága alá tartozó terület határával szomszédos területen védett területet szándékozik létrehozni, ez utóbbi törekszik az adott állammal való együttműködésre azzal a céllal, hogy konzultációt folytassanak, és lehetőleg a (3) bekezdésben említett külön megállapodást megkössék.

7. cikk

Tekintettel a kitűzött célokra és figyelembe véve minden egyes védett terület tulajdonságait, a felek a nemzetközi jog szabályaival összhangban fokozatosan meghozzák a szükséges intézkedéseket, amelyek magukban foglalhatják az alábbiakat:

a) tervezési és irányítási rendszer megszervezése;

b) a hulladék, illetve bármely egyéb olyan anyag kirakásának és kibocsátásának megtiltása, amely károsíthatja a védett területet;

c) a hajók áthaladásának és bármilyen célból való megállásának vagy lehorgonyzásának szabályozása;

d) a halászat, vadászat és az állatok befogásának, valamint a növények betakarításának szabályozása;

e) az élő növényzet vagy az állatok elpusztításának, valamint egzotikus fajok betelepítésének megtiltása;

f) minden olyan cselekmény szabályozása, amely valószínűsíthetően az állat- és növényvilágra ártalmas vagy zavaró hatással lehet, ideértve az őshonos állat- vagy növényfajok betelepítését;

g) a tengerfenék vagy altalajának feltárásával vagy kiaknázásával járó, vagy a tengerfenék szerkezetének módosulását okozó bármely tevékenység szabályozása;

h) a védett tengeri terület szárazföldi részén a talajszerkezet módosulását okozó, vagy az altalaj kiaknázásával járó bármely tevékenység szabályozása;

i) bármely régészeti tevékenység és bármely régészeti tárgynak tekinthető tárgy elmozdításának szabályozása;

j) a védett területekről származó, és a védintézkedések hatálya alá tartozó állatok, állati részek, növények, növényi részek és régészeti tárgyak kereskedelmének, behozatalának és kivitelének szabályozása;

k) minden egyéb, a védett területeken zajló ökológiai és biológiai folyamatok védelmére irányuló intézkedés.

8. cikk

(1) A felek megfelelő nyilvánosságot biztosítanak a védett területek, valamint az 5. cikkben meghatározott területek létrehozásának, azok megjelölésének és az erre alkalmazandó szabályoknak.

(2) Az (1) bekezdésben említett információkról értesíteni kell az egyezmény 13. cikkében kijelölt Szervezetet (a továbbiakban: a Szervezet), amely összeállítja, és naprakészen tartja az abban a térségben található védett területek jegyzékét, amelyre e jegyzőkönyvet alkalmazni kell. A felek a Szervezet rendelkezésére bocsátják az e cél eléréséhez szükséges valamennyi információt.

9. cikk

(1) A felek a védintézkedések kihirdetése során figyelembe veszik a helyi lakosság hagyományos tevékenységeit. A lehető legteljesebb mértékben biztosítani kell, hogy az ezen okból engedélyezett mentességek:

a) nem veszélyeztetik sem az e jegyzőkönyv értelmében védett ökológiai rendszerek fenntartását, sem az ezen ökológiai rendszerek fenntartásához hozzájáruló biológiai folyamatokat;

b) nem okozzák a védett ökológiai rendszereken belül a fajokat alkotó egyedeknek vagy az állat- és növénypopulációknak, vagy bármely ökológiailag kapcsolódó fajnak vagy populációnak, különösen a vándorló fajoknak és a ritka, veszélyeztetett vagy endemikus fajoknak akár a kipusztulását, akár bármely jelentős csökkenését.

(2) Azok a felek, amelyek a védintézkedések tekintetében mentességet engedélyeznek, vagy az ilyen intézkedéseket nem alkalmazzák szigorúan, erről tájékoztatják a szervezetet.

10. cikk

A Felek ösztönzik és fejlesztik a védett területeikre és az e területek ökológiai rendszereire és régészeti örökségére vonatkozó tudományos és műszaki kutatásokat.

11. cikk

A felek törekednek arra, hogy a lehető legszélesebb körben tájékoztassák a nyilvánosságot a védett területek jelentőségéről és az értékeiről, valamint azokról a tudományos ismeretekről, amelyeket mind a természet megőrzése, mind a régészet szempontjából e területek nyújtanak. Ezen információknak megfelelő helyet kell kapniuk a környezetvédelemmel és a történelemmel kapcsolatos oktatási programokban. A feleknek törekedniük kell arra is, hogy támogassák a nyilvánosság és a természetvédelmi szervezetek részvételét azokban a megfelelő intézkedésekben, amelyek a szóban forgó területek megóvása érdekében szükségesek.

12. cikk

A felek a lehetőségekhez mérten a védett területek létrehozásának, tervezésének, irányításának és megőrzésének összehangolására irányuló együttműködési programot hoznak létre annak érdekében, hogy a földközi-tengeri térségben megteremtsék a védett területek hálózatát a már meglevő hálózatok, különösen az Unesco bioszféra-rezervátumainak teljes körű figyelembevételével. A védett területek tulajdonságaira, a megszerzett tapasztalatokra és a felmerülő problémákra vonatkozóan rendszeres információcserét kell folytatni.

13. cikk

A felek a 14. cikkben meghatározott eljárásokkal összhangban tudományos és műszaki információcserét folytatnak a jelenleg végzett vagy tervezett kutatásokra és a várható eredményekre vonatkozóan. Kutatásaikat a lehető legnagyobb mértékben összehangolják. Törekednek továbbá arra, hogy közösen meghatározzák vagy szabványosítsák a védett területek kiválasztása, irányítása és ellenőrzése során alkalmazandó tudományos módszereket.

14. cikk

(1) A 12. és 13. cikkben meghatározott együttműködési alapelvek alkalmazása során a felek továbbítják a Szervezetnek a következőket:

a) a földközi-tengeri környezet biológiai fejlődésének ellenőrzésére vonatkozó, összehasonlító adatok;

b) tudományos, közigazgatási és jogi jellegű jelentések, publikációk és információk, különösen a következőkre vonatkozóan:

– a felek által az e jegyzőkönyv alapján a védett területek megóvása érdekében hozott intézkedések,

– a védett területeken élő fajok,

– az ezeket a területeket fenyegető bármely veszély, különösen az olyan szennyezőforrásokból eredő veszély, amelyek ellenőrzésükön kívül esnek.

(2) A felek kijelölik a védett területekért felelős személyeket. E személyek kétévente legalább egyszer üléseznek, hogy megvitassák a közös érdeklődésre számot tartó kérdéseket, és hogy elsősorban a tudományos, közigazgatási és jogi információkra, valamint az adatok szabványosítására és feldolgozására vonatkozóan ajánlásokat terjesszenek elő.

15. cikk

(1) A felek e jegyzőkönyv hatálybalépésétől közvetlenül, vagy az illetékes regionális vagy egyéb nemzetközi szervezetek segítségével, vagy kétoldalúan együttműködnek a védett területek kiválasztása, létrehozása és irányítása érdekében a kölcsönös segítségnyújtási, valamint az azon fejlődő országokat érintő segítségnyújtási programok kidolgozásában és végrehajtásában, amelyek e segítségre való igényüket kinyilvánítják.

(2) Az (1) bekezdésben említett programoknak kapcsolódniuk kell elsősorban a tudományos és műszaki személyzet képzéséhez, a tudományos kutatáshoz, valamint a megfelelő berendezéseknek az ezen országok által olyan előnyös feltételek mellett történő beszerzéséhez, hasznosításához és előállításához, amelyek tekintetében az érintett felek egymás között megállapodnak.

16. cikk

Valamely védett területnek a határaiban vagy jogállásában bekövetkező változás, vagy az ilyen terület egészének vagy egy részének megszüntetése kizárólag az annak létrehozása során alkalmazott eljárással megegyező eljárás alapján történhet.

17. cikk

(1) E jegyzőkönyv szerződő feleinek rendes üléseit az egyezmény szerződő felei által az egyezmény 14. cikke értelmében tartott rendes üléseivel együtt tartják. Az említett cikknek megfelelően a felek rendkívüli üléseket is tarthatnak.

(2) Az e jegyzőkönyv szerződő felei által tartott ülések feladatai különösen az alábbiak:

a) e jegyzőkönyv végrehajtásának a felülvizsgálata;

b) az elfogadott intézkedések hatékonyságának a vizsgálata, különös tekintettel a jegyzőkönyv hatálya alá tartozó térségre, valamint – az egyezmény 16. cikkének rendelkezéseivel összhangban – az egyéb intézkedések szükségességének a vizsgálata, elsősorban mellékletek formájában, illetve szükség esetén az említett térségre vonatkozó esetleges változtatások szükségességének vizsgálata;

c) e jegyzőkönyv bármely mellékletének elfogadása, felülvizsgálata és szükség szerint módosítása;

d) a 12. cikkben meghatározott védett területek hálózata létrehozásának és fejlesztésének ellenőrzése, valamint iránymutatások elfogadása azzal a céllal, hogy előmozdítsák e rendszer létrehozását és fejlesztését, és fokozzák a felek közötti együttműködést;

e) a 14. cikk (2) bekezdése rendelkezéseinek megfelelően a védett területekért felelős személyek ülései során kidolgozott ajánlások vizsgálata;

f) a felek által a Szervezet részére az egyezmény 20. cikke alapján eljuttatott jelentések, valamint minden más olyan információ vizsgálata, amelyet a felek a Szervezet részére, vagy a felek ülésére továbbítanak.

18. cikk

(1) Az egyezménynek bármely jegyzőkönyvre vonatkozó rendelkezéseit e jegyzőkönyvre is alkalmazni kell.

(2) A jegyzőkönyv szerződő felei eltérő megállapodásának hiányában, az egyezmény 18. cikkének (2) bekezdése szerint elfogadott eljárási szabályzatot és pénzügyi szabályokat e jegyzőkönyvre is alkalmazni kell.

(3) E jegyzőkönyv az egyezmény valamennyi szerződő fele és a fokozottan védett mediterrán területekről szóló jegyzőkönyv tárgyában a meghatalmazottak 1982. április 2-án és 3-án Genfben tartott konferenciájára meghívott valamennyi állam számára 1982. április 3-án és 4-én Genfben, illetve 1982. április 5. és 1983. április 2. között Madridban áll nyitva aláírásra. A jegyzőkönyv 1982. április 5. és 1983. április 2. között aláírásra áll nyitva továbbá minden olyan regionális gazdasági csoport számára, amelynek legalább egyik tagja parti állam a földközi-tengeri térségben, és amely az e jegyzőkönyv által szabályozott területeken hatáskört gyakorol.

(4) E jegyzőkönyvet a szerződő feleknek meg kell erősíteniük, el kell fogadniuk vagy jóvá kell hagyniuk. A megerősítő, elfogadó vagy jóváhagyó okiratot Spanyolország kormányánál helyezik letétbe, amely ellátja a letéteményes feladatait.

(5) E jegyzőkönyv 1983. április 3-tól az egyezmény szerződő felei és a (3) bekezdésben említett bármely állam vagy csoport számára nyitva áll csatlakozásra.

(6) Ez a jegyzőkönyv legalább hat, a jegyzőkönyvre vonatkozó megerősítő, elfogadó vagy jóváhagyó, illetve csatlakozási okiratnak a letétbe helyezését követő 30. napon lép hatályba.

Fentiek hiteléül, a kellően felhatalmazott alulírottak aláírták ezt a jegyzőkönyvet.

Kelt Genfben, ezerkilencszáznyolcvankettő április harmadikán, egy-egy eredeti példányban angol, arab, francia és spanyol nyelven, a négy szöveg egyaránt hiteles.